

10. oktobar
Svetski dan
mentalnog zdravlja

**Duševna bolest
nije zarazna
ali ravnodušnost jeste**

**Osobe sa
shizofrenijom su
OSOBE
(sa shizofrenijom)**

KOLIKO ZNAŠ O SHIZOFRENIJI? pitanja

- 1
Shizofrenija može da se leči.
- 2
Osobe sa shizofrenijom su opasne i nepredvidive.
- 3
Lekovi za shizofreniju nisu droga.
- 4
Ako razgovaram sa osobom sa shizofrenijom mogu da poludim.
- 5
Osobe sa shizofrenijom su lenje i bezvoljne, ali nisu bolesne. Ako bi htele mogle bi da promene život.
- 6
Svako može da razgovara sa osobom sa shizofrenijom.
- 7
Shizofrenija se vremenom pogoršava.
- 8
Za shizofreniju je kriva porodica.
- 9
Doktori su jedini koji mogu da pomognu osobi sa shizofrenijom.
- 10
Shizofrenija je uzrokovana siromašnim socijalnim stanjem.

odgovori

tačno	netačno
-------	---------

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Odgovori

- 1. Tačno.** Shizofrenija je izlečiva iako treba mnogo vremena i strpljenja. Važno je da terapije budu blagovremene. Zakasneli odlasci kod specijaliste iz straha zbog stigme mogu biti opasni za ozdravljenje.
- 2. Netačno.** Osobe sa shizofrenijom mogu da budu opasne samo ako se ne leče i ako se osećaju u opasnosti.
- 3. Tačno.** Moderni lekovi za shizofreniju postepeno uklanjaju delirijum (lažna verovanja, ideje, npr. progone me) i halucinacije. Mogu biti sedativi samo ako se daju u preteranim dozama.
- 4. Netačno.** Shizofrenija nije ni na koji način zarazna bolest. Ponekad osoba sa shizofrenijom može da izrazi svoje mišljenje na način kojim mu je teško protivurečiti, ali je često interesantan.
- 5. Netačno.** Shizofrenija ima tzv. "pozitivne" simptome, kao što su delirijumi i halucinacije i "negativne" kao što su odsustvo volje, teškoće u izražavanju zainteresovanosti i zadovoljstva. Negativni simptomi nestaju poslednji tokom lečenja.
- 6. Tačno.** Svi možemo da razgovaramo sa osobom sa shizofrenijom. Zanimljivo je razgovarati sa nekim ko gleda na život na jedan "novi" način. Ako ga ne razumemo treba reći jasno: "ne razumem". Neće se naljutiti. Pokušaće da te ubedi da je on u pravu, kao što svi radimo.
- 7. Netačno.** Dešava se da se pogoršava ako se ne leči. Pod lečenjem se ne podrazumevaju samo lekovi već i zanimljiv društveni život (posao, prijatelji, hobi, itd).
- 8. Netačno.** To zastupaju teorije stare više od 40 godina. Sigurno je da porodica sa svojim članom koji je osoba sa shizofrenijom ima velikih poteškoća. Ponekad porodice, zbog stigme, ne traže pomoć ili traže neodgovarajuću pomoć.
- 9. Netačno.** Svako od nas može da predstavlja delić terapije, ali osoba sa shizofrenijom će se uvrediti ako ga sažaljevaju kao osobu sa hendikepom. Traži razumevanje i poštovanje. Moramo se uvek setiti da kada smo sa njim ne razgovaramo sa nekim ko ništa ne razume, već sa osetljivom osobom, možda i više nego prosečna osoba, sa nekim ko tumači događaje na različit način i koje želi da uporedi sa drugim osobama.

Deo preuzet iz: SHIZOFRENIJA vodič za pacijente i članove porodice
– Autori Odsek za psihoze Dnevne bolnice za odrasle Instituta za mentalno zdravlje u Beogradu

Upamtite

- Shizofrenija je poremećaj koji se može lečiti
- Budite strpljivi, ponekad je potrebno i nekoliko promena lekova da bi se pronašao pravi lek za svaku osobu. Pravi lek za određenu osobu je lek koji dovoljno dobro kontroliše psihotične simptome poremećaja i ne izaziva neželjene reakcije koje osoba sa shizofrenijom teško podnosi
- Uzimanje antipsihotičnih lekova smanjuje rizik za ponovno javljanje bolesti

Kako porodica može pomoći

- Ohrabriti osobu da traži lečenje
- Naučite nešto o shizofreniji
- Ako dođe do pogoršanja bolesti, nemojte kritikovati bolesnika zbog simptoma bolesti koje ima jer ih on teško bez stručne pomoći može kontrolisati
- Naučite da prepoznate rane simptome pogoršanja bolesti
- Ne očekujte vrlo brz oporavak od bolesti. Budite strpljivi, ponekad je potrebno duže vreme da se akutni simptomi bolesti smanje ili potpuno iščeznu.
- Pridružite se i Vi grupi samopomoći ili udruženju pacijenata od shizofrenije i njihovih porodica.

KONTAKT:

Višegradska 23
11000 Beograd

Tel/fax: 011.36.10.152

Promocija mentalnog zdravlja u Srbiji
mentalnozdravlje@caritas.rs